

İNANC

Sanat Kültür Dergisi

İÇİNDEKİLER

Denizli'de Maarifin inkişafı tarihi :	A. Akif Tütenk
Bizim Yayla	Tarhan Toker
Bayram (Şiir)	Necdet Şenel
Dalkavuk	İbrahim Cengiz
Kitaplardan notlar	
Dost ihtiyacı	İbrahim Cengiz
Eski nikâh merasimleri	A. Ülvi Darıverenli
Çaresiz (Şiir)	M. Şerif Onaran
Marius	Mareel Pagnol
	Hasan Bozkurt
Saadet yaşları	Şadan Fahlr
Mes'ut (Şiir)	Sabih Şendil
Portre (Şiir)	H. Hançerlioğlu
Beyaz Bildircin	John Steinbeck
	İhsan Şenel
Halkevi çalışmaları	

DENİZLİ HALKEVİNDE

AYDA BİR ÇIKAR

SAYI : 102

Cumhuriyet Matbaası : Denizli
1 9 4 6

YIL : 8

İNANÇ

Sanat ve Kültür Dergisi

ABONE ŞERAİTİ

Yıllığı	300	Kuruş
Altı aylığı	150	Kuruş
Tanesi	25	Kuruş

İMTİYAZ SAHİBİ

HuİQsi ORAL

YIL 8

OCAK 1946 — Sayı : 102

UMUM NEŞRİYAT MÜDÜRÜ

İbrahim CENGİZ

Denizli'de Maarifin İnkişafı tarihi

Emekli Maarif Müdürü Talât
Saraçoğlu'na Saygılarımla.

Milli öğretim ve eğitim millet topluluğunu sağlayan ve koruyan devletin manevi kudret kaynaklarından biridir. Mazi ve halde marifini inkişaf ettiren okullarını ve kitaplıklarını incelemekle sanat, tarih, ve tabiat zenginlikleri ile değerli olan Denizli ilinin içtimai bünyesinin bu kudretten istifade derecesini anlar ve halkına sevgi ve güvenimiz daha fazla ertar. Bütün ilk çağ boyunca ve 13 cü asrın başlarına kadar bölgemiz Kaletavas, Pamukkale, Nisa ve Eski Hisarda kaydedildiği üzere ege medeniyetinin tıp, felsefe, ve endüstrisi tesiri altındadır. Epiktet ve senpol halkın ileri anlayışlı olduğunu söylüyorlar. 1248 ze doğru Denizli ve Çalda Konya tipi medreseler açılır. Selçuk yaşama biçimleri ve huyu hüküm sürer. İbni Batuta bu mühitten hayranlıkla bahseder. 14 cü asırda Bursa ve Manisa Türk ve İslam harsı Buldan Yatağan, Yeşilyuva ve çevresinde toplanır. 15 ci asırda ahiler teşkilâtı, Konya mevleviliği ve Bektaşilik kelâm, edep ve işte Denizli de yerleşir. Bir zenaat ve ticaret burjuvazisi kurulur. Evliye Çelebi bu devrin zevalini görür. 18 ci asırdan itibaren Rodos, Horzüm ve Birgide mantık ve hukuk öğrenmiş müderrislerin Denizlide ders verdikleri görülür. İlimiz 19 cu asrın ilk yarısından itibaren önce İzmirin sonra İstanbulun bilgi cazibesi içine girer tedrisatı bilhassa ticaret ve veraset hukukunu he-

def tutan ve yerleri Musa, Sıra kapı, Munla bağ, Kaplanlar, Delikliçinar, Saltak, Kaya-lık, Toraklık, Gündoğdu, Değirmen önü, Çatalçeşme, Uçancıbaşı, Mahallelerinde bulunan 32 ye yakın medreselerin Denizli merkezi olur. Bununla beraber eskiden Şirvanlı ve müftü şimdi halk ve halkevi kitaplıklarının kataloglarında terbiye ve milli tarih kitaplarının işgal ettikleri yer ve bahsettikleri üstünlükle halkın tabii olan mantıklı zekası Denizliyi ilerde şehir olarak tesbit eden amillerden oldu. Az sonra 1876 da Denizlide Çatalçeşme parkının bulunduğu yerde bir Rüştüye, mahallelerde ve köylerde ilk silyan mektepleri açılır. 1876 da ipet böcek istasyonunun bulunduğu yerde çavbaşı ilk mektebi açılır. Bunu kayalıkta Mahmudiye mektebi, Hacifakih mahallesinde Hacifakih mektebi takip eder. Rüştüyede sihat dersi muallimliğini Belediye doktoru Saraç zade doktor Şakir bey merhum ifa eder. 1886 da açılan 5 senelik idadiye mektebinin mülkiye mektebinden mezun müdürü Ali Rıza Bey Fransızca ve Edebiyat, İbrahim Efendi reşim, Yüksek muallim Mektebinden mezun Rıza Ffendi Hendese ve cebir, daha sonra Saraçzade Talât Bey tarih ve coğrafya okuturlardı. 7 senelik idadi ve istiklâl harbinin sonlarına kadar sultani İzmirde ikmal edilirdi. İstiklâl harbinden sonra 12200 kilometre kare yüz ölçüsü ile illeşen, şimalde Manisa, Kütahya, Afyon, Garbinda Aydın cenubun-

— Sonu sahife 7 de —

5037953
1946/102-106

BİZİM YAYLA

Yazan : TARHAN TOKER

Bizim yaylan'nın başka bir sesi, kimseye benzemiyen bir şahsiyeti vardır. Coğrafya dünyası, tarih denizi ortasında sıvrılan bir ada gibidir. İster Asya'dan isterse Avrupadan kopup gelmiş olan kuvvetli olaylar, onunun erkek varlığına çarpmadan geçememiştir. Bu bakımdan Anadolu yaylasının ölü, diri coğrafya ve tarih varlığında ırkların, milletlerin, vak'aların alinyazısı; silinmez ve sert bir Eti kabartması halinde yaşamaktadır. Gerek siyaset, gerekse mezhep kasırgalarının yüksek basınç merkezi olmuş, yüz yılların ve çağların nabzında kuvvetle atmış, en büyük davacıların ülkülerinde bir Barometre görevini yapmış olan bu yayla yarımadası; uzak ve yakın alinyazımızın bütün sırlarını kendinde yaşatmaktadır. Yayla'nın her taşında bir destan her karış toprağında bir fetih, esrarlı serin ruzgârlarında bir çok kahraman ruhlar'ın menkibesi dolaşır. Unutulmaz Atalar.... Onun varlığında, ölüm ve tutsaklığa karşı yalnkılıç ihtilâl'e kalkan som Millet onun karakterinde yaşıyor. Toprakların her parçasında, sularının her damlasında binlere inen bir Türk hegemonyasının nâresi bir buhar gibi buram buram tüten bu asil Anadolu yaylasının, yakın geçmişinden sızanlar bile bizim için yetmezmi? Yiğit bir soy'un, nesi varsa onun taşlarında, bozkırında

birer âyet belâgatiyle okunmıyormu? 1919 Mayıs'ında hırçın bir denizin dalgalarına mitolojik bir gemiye biner gibi atılarak "ya istiklâl ya ölüm!", kararıyla çıkan kurtarıcı, onun yeleğine yapışmadımı? Samsun - Havza - Amasya - Erzurum - Sivas ve nihayet Ankara İnönü, Sakarya, Dumlupınar, İzmir, Mudanya yayla'dan birer kâbe değilmi? hakkında ölüm kararı verilmiş Türk'ün, gıyabında idam fermanı çıkarılmış Vatan'ın tek başına, yaşamak iradesiyle "Vatan bölünmez bir bütündür....", prensibini amaç sayanların ayaklandığı ülke yayla değilmiydi? Kurtarıcı milli kahraman Mustafa Kemal'in tuttuğu ihtilâl meş'alesi etrafında halkalanan ve dava uğruna herşeyini koyan Kemalci-ler onun insanlarından başka kimselermiydi? Dadaş Erzurum yaylasında, Palandökenler kadar dik ve sert bir yürek coşkunluğunun ortaya attığı kurtuluş parolası, erkek ve kabadayı yaylalarının ülkü yolunda yaptıkları milli yemin Sivastan duyulmadımı? Anadolu ve Rumeli müdafaai Hukuk Cemiyeti'nin açtığı istiklâl bayrağını Ankara kalesine getirip dikenler, bizim yaylanın havarileri değilmi? 27 Aralık 1919 yılının bahatlı Ankara-lıları, İhtilâlcı Başbuğlarını, Yaylanın sert görünüründe bir tarih şeridi gibi

— Sonu Sahife 7 de —

Karakterler üzerine:

Dalkavuk

Dalkavuk, insan topluluğunun bulunduğu her yerde göze batan canlı bir tiptir. Buna göre onun birinci vasfı sosyal oluşudur. Her devre ayak uydurmuş olan, çeşitli idarelere burnunu sokan bu zararlı tip, bulunduğu muhiti içten kemirmiştir. Kemirdiği nispette tutunmuş ve tutunduğu derecede de yayılmıştır.

Dalkavuk çeşitli kıyafetlere bürünür.

I — Huzuruna iki büküm girdiği efendisine ilâh payesi veren ve onu şımartan tip,

II — Efendi tanıdığını, topluluk içinde, yüzüne karşı metheden tip.

III — Ve yine efendi bellediği kimseyi tebessüm ettiren hadiseler karşısında kahkaha atan, azarladığı şeye küfür savuran, efendisinin üzüldüğünü hissedince sahte göz yaşları döken tip.

IV — Efendisine ulaşacağından emin olduğu işlerde, ehemmiyeti ne olursa olsun, titizlik gösteren, yani gıyabında ona uyarak akislerini heyecanla bekleyen tip. Belki daha da vardır ve hepsi derece derece zararlıdır.

Dalkavuk'un insanlara zararı doğrudan doğruya değil, ikinci eldendir. Çünkü o, her yerde ve her işte daima avucuna aldığı mevki sahiplerini, peşine takıldığı zayıf karakterli amirleri öne sürer. Asıl fecaat burada.

Topluluk içinde sıtma üreten bataklıklar gibi, Dalkavuk barındıran muhitler var, kurutulması için büyük teşebbüsler istiyor. Şimdilik şunu söyleyebiliriz.

Dürüst insan, dalkavukun dahını bir tarafta, kavuğunu diğer yana ayırıp atmasını bilen kimsedir.

İ. CENGİZ

BAYRAM

Çiçekli bir sabah getireceksin ,
Beraberinde ,
Kuşlar gibi hür olacağımızı düşünüyorum,
Senin sevincinle taşacak ,
Yıllar boyu arzularla dolu ruhum ,
Hülyalı gözlerle bakıp güleceksin ,
Çiçekli bir dal gibi eğilip yüzüme .

Needet Şenel

Kitaplardan Notlar

(Ölüm kadar Acı'dan:)

Gençler gittikçe azalan kuvvetleri, ihtiyarlar da gittikçe artan zaafleriyle severler.

(İtirafımlarım'dan)

Rousseau 17 yaşında babası tarafından yerleştirilmiş olduğu amcasının evinden kaçır ve bulunduğu şehri de terkeder. Yoksulların hamisi olarak tanınan bayan Varense'a iltica eder. Varense eline bir mektup vererek bir kafileye katmak suretile kendisini Turin'deki katolik islahhanesine gönderir.)

"Babam peşimi takip ederek beni aramağa çıkar. Yalnız o şehre girmezden birkaç saat evvel biz hareket etmiş bulunuyorduk. O atlı biz de yaya olduğumuz için istese bize kolayca yetişip beni geri çevirebilirdi. fakat babam bu yolu takip etmiyerek eve yalnız dönmeyi tercih etti. Çünkü beni döndürüp beraberinde götürseydi evde üvey anamla aramda vukubulacak geçimsizlikler huzurunu kaçıracaktı. Halbuki o vakit babam beni sevmiyor diğildi. O sevgisine rağmen kendi huzurunun bozulmaması için benim o toy çağımdan tesadüflerin peşine takılmama razı olması bana mühim bir hayat kaidesi ilham etti: Başkalarının hakkınızdaki muhabbet ve iyi niyetleri ne kadar çok olursa olsun onlardan kendi menfaatlarına dokunacak bir talepte bulunmayınız. Bunu yaptığımız takdirde bütün o iyi hislerin darhal silindiğini görürsünüz. Ben hayatım boyunca bu mühim kaideyi daima tatbik ettim ve çok faydelerini gördüm."

(Alfred de Musset'nin "Geceler," inden)

Büyük bir ıstırap kadar bizi yükselten hiç bir şey yoktur.

(Marius'den)

O kadar tembeldi ki gölgesini sürümek zor geldiği için güneşte yürümezdi.

DOST İHTİYACI

CELÂL SILAY'a

İ. CENGİZ

İnsanların en gerçek dostu sanat-kârlar ve sanat, insan için en büyük kurtarıcıdır sözünü hatırladıkça içim sızlar; Çünkü biz onların birçoğundan mahrumuz aziz dost.

Yaşadığımız muhit, içinde bulunduğumuz asırla taban tabana zıt.

Dizlerimize kadar çamura batmağa razı olduğumuz halde, semaya bile doya doya bakamıyoruz. Buralarda aydınlığın önürü pek kısa. İtriye hasretiz, Bach'a yabancı; Mikelonj'in adını eserlerinin altında değil, seyircilerinin yazılarında okuduk.

Bizler, yalnız kör kandil altında dertleşmeğe elverişli sanatkârları tanımağa mahkûmuz. Bu hususta şairler daha mütevazî, usta olsun acemi olsun şairler bizim en gerçek dostlarımızdır.

Osear Wilde, kötü sanatçı insan olarak sevimlidirler, iyileri ancak eserlerinde yaşarlar ve onun için şahsen hiç alâka uyandıramazlar ... biri yazmağa gücünün yetmediği şiiri yaşar, diğeri yaşamağa cüret edemediği şeyi yazar diyor.

Daracık odamın tozlu zıyası altında "Acaba,, adındaki şiir mecmuamızı okuyorum.

Ehramın en yüksek yerinden.
Bir taş bakar dünyaya karşı
Esir cesetleri üstünde duran bu taşın
Bir şey düşündüğü muhakkaktır.
Gök yüzünün uzaklarında
Bir yıldız görünür bazı bazı
Alemimize göz kıpan bu yıldızın
Bir şey söylediği muhakkaktır.
Güneş'in günlük doğmasına karşı

Birkuş öter herşey susarken
Bu kadar sükutu yırtması için, okusun
Bir şey bildiği muhakkaktır.
Seccadenin alın değen ucunda
Bir yenik açılır başın ağırlığından
İçinde ümitler aranan bu yeniğin
Bir sırrı olduğu muhakkaktır
Mısralarının peşinden, diyar diyar,
iklim iklim dolaşıyorum. Bu dört duvar
arasında biri, elimden tutarak beni hayal diyarlarına sürükleyor.

Dimdik durmadığı için kolların karşısında
Allah bu sırtkan baştan utanacaktır
Yüz karası olmak devam etmemesi için
Başım işlar altında parçalanacaktır.
Gafleti resmediyor sırtkan başım
İyi temennilerle bakıyor şuna buna
Eminim selamlamak için aramaktadır
Seyirciler içinde bir aşına.
Tutup saçlarından bu sırtkan başı
Kaldırımlar üstünde gezdireceğim.
Boyun eğmiştir, ümit etmiştir diye
Bu zelil başı teşhir edeceğim (1)
Mısraları arasından "şahsen sıyrıl-

mış,, vaziyettesiniz. Çünkü "yaşamağa cüret edemediğiniz şeyi yazmış,, bulunuyorsunuz. ve lâkin "kıra doğru,, parçasını okurken hep sizi düşünüyorum siz bana,

Bizi rahatsız etmeden akıyordu.
Şehrin lağımları toprak altında,
Ağır kokusunu rüzgar götürüyordu
Geçen bulutun eteklerinde ..

Satırlarından daha cazip geliyorsunuz. Sizi arayorum, çünkü orada siz "gücünüzün yetmediği şiiri yaşamış,,

Gerisi Sahife 13 de

Denizli'de Maarifin İnkişafı tarihi

— Başlı Birinci sahifede —

da Muğla şarkında Burdur ve Isparta vilâyetleri ile Çevrilen Denizli Maarif alanında merhale merhale ilk mektepleri ile orta okul ve Lisesiyle ve yakın zamanlarda çalışmaya başlayan Kız ve Erkek sanat Enstitüleri ile çok ciddi bir verim devresine varmış bulunuyor. Nufusunun % 30 zu şehir ve kasabalarda, % 70 şî köylerde yaşayan halkın modern maarife artan bir sevgi ve ilgi ile sarıldığı görülür. Zaten ona bu hali menfaat ve vekarı emreder. Filhakika 1927 di yılında il dahilinde ilk mekteplerin sayısı 180 dir. 299 öğretmen çalışıyor. Ve maarif için 234896 lira sarfediliyor. Yeni harfları çabuk ve kolay öğrenmek ümidi heyecan vericidir büyüktür. 944 — 945 yılında merkez ve kaza merkezlerinde 15 ilk okul, 427 köyden 245 şinde oku binası vardır. Buna bu sene içinde açılan 49 okul ve 19 işlik binalarını eklemek lazımdır. bu sene içinde 29005 öğrenci ders görür sene sonunda 3437 öğrenci okulu bitiriyor. 441 öğretmen, Enstitülâ öğretmen ve eğitmen bu öğrenciyi yetiştiriyor. Hususi muhasebenin bu sene için ilk öğretime sarfettiği para 385372 liradır. 945 — 946 yılı için il umum varidatının % 44,13 çü ilk öğretime ayrılmıştır. Bu, 426273 liraya varmaktadır. 956 ya kadaa okulsuz köy bırakmıyacak kararlar azimle yerine getiriliyor. 1933 de işe başlayan Liseden 935 ten 945 sonuna kadar fen kolundan 255, Edebiyat kolundan 504 bitirme Fen kolundan 251, Edebiyat kolundan 479 öğrenci elgunluk imtihanlarından diploma aldılar. 38 feragatkâr, fazıl ve âlim öğretmeni ile laboratuvar ve kütüphanesi ile Spor sahası ile model kooperatifi ile, ilim edebiyat ve disiplininin tam ve sağlamlığı ile Denizli İsmet İnönü lisesi bir taraftan çevresinden talebe çekeret, diğer taraftan Ankara, İstanbul, Avrupa ve Amerika yüksek mekteplerinde mezunlarının okuma ve terbiyede gösterdikleri başarı ve olgunlukla hüvüyetinin tamamlandığını anlatıyor. Ne güzel gün..

İstikbalde, Milli öğretim ve eğitimle tarakkiye heves ve ihtimamı ile Denizli ili halkının dinç ve taze bulunan enerjisi ile

Bizim Yayla

— Başlı ikinci sahifede —

kıvrılan Keçiören bağlarına inen Kızıl yokuşta karrşılamadırmı? Ankara erlerinin gözünü ve gönlünü tutuşturan, misakı milliciler'in andını gerçekleştiren, millet irade ve egemenliğinin lügatçesini çözen İlk devletçe hareketler bizim yaylanın engin varlığında başlamadı mı? Milli kararı kesinleştiren Türk'ü utku yollarından Lozan'a götüren istiklâl savaşlarının canlı destanları Ankara'nın Ulus meydanında, yayla şehirlerinin alanlarında, nihayet karstan Polatlıya, oradan İzmir'e uzanan yayla yollarında bütün tazelik ve zenginliği ile yaşamı yormu? Millî kahraman Atatürk'ün ölmez dünyasını temsil eden Etnoğrafya müzesindeki muvakkat kabir, Ankara ufu-klarında bir mitoloji dünyası gibi ilahileşen Çankaya sırtlarına bakmıyormu?

İşte Anadolu yaylasının gömleğindeki milli damganın tarih yaprakları! Bugün biz bu alınyazısının anlamını çocuklarımıza bir kurtuluş Amentüsü gibi tekrarlatıyoruz. Diyoruz ki: yangınlar içinde kavrulan; tütsüler içinde boğulan; tutsaklık bağları altında işkenceler çeken ANADOLU yaylasını, Coğrafya ve Tarih bütünlüğü halinde kurtarmak için yayla yayla ayaklananlar, yani Kemalci-ler 27 Aralık 1919 da Millî kâbe Ankara'ya gelmişlerdi. Bu kutlu tarihin üzerinden 26 yılın rüzgârı geçerken, yayla toprakları genç Türkiye'nin 26 yaşında ülkü yolcularını da kazanmış oldu. Ulu Ata, büyük İhtilâl... Ankaradan hızlandı. Bugün Ankara Kalesinin görmüş geçirmiş burcunda dalgalanan Türk Bayrağı, bu destanları bağımsız bir milletin alkışı olarak remzediyor.

daha ulvî mertebelere yükselecektir. Buna inanıyorum.

İsmet İnönü Lisesi Tarih ve Coğ.Öğ.
Ahmet Akif Tütenk

Eski Nikâh Merasimleri

Kadınların kapalı olduğu devirlerde ni-
kâh Törenleri şimdikininki tamamen aksi,
kızların yüzlerini görmeden evlenmek bir
şans meselesi idi. Cumhuriyetten önceki
nikâh kıyma işinin nasıl olduğunu o devri
yaşamayanlara aydınlatmak için merasimin
nasıl yapıldığını kısaca izaha çalışacağım.
Mahkemei şeriyeden mahalle muhtarına ya-
zılan izinname üzerine ki: şöyle yazılırdı..
Mahalle İmamı Efendiye, badeislâm inha
olunurki mahalleniz sakinelerinden.. kızının
bir güne manii şerisi ve askerde nişanlısı
yok ise talibi olan.. mahalleden.. oğlu.. ve-
lisinin izni ve tarafeynin hüsnü rızaları ile
mührü müeccel ve muaccele tesmiyesi ile
akti nikâh edersiniz Kız ve oğlanın vekâ-
letleri ikişer şahit huzuru ile alınır. Mahal-
le odası veya camiinde toplanılır. Kızın ve-
kaletini almaya gidenler odada bulunan kı-
zı kapının yanına çağırırlar. Kapı biraz kıy-
naştırılır. (1) vekili olacak adam, kızım, ve-
kilin olayımda nikahını kıyivereyimmi? diye
hitap eder. Birincide kız cevap vermez ikın-
cide yine cevap vermez üçüncüde kıyiver
veya evet cevabını sesi duyulur duyulmaz
söyler. İki tarafın vekil ve şahitleri nikah
kıyacak zatın sağ ve solunda otururlar.
Evvelâ mührü müeccelin miktarı tesbit edi-
lir. İmam, kız tarafına ne istiyorsunuz diye
sorar onlarda şu kadar altın lira derler oğ-
lan tarafına söyledikleri miktarın muvafık
olup olmadığı teklif edilir. Onlar çok gö-
rürler. Üç aşağı beş yukarı derken akran
emsal gözönüne alınarak bir miktar üye-
rinde mutabık kalılır. Bu miktar tesbit
edildikten sonra zaten mührü muaccele kıs-
mı yani nişan takımı bilezik, yüzük, küpe,
altın bir kat yatak ve yorgan kilim, sandık
ve elbise gibi eşya yapılmış ve verilmiş ol-
duğundan merasim şöyle başlar: Evvelâ
eller dizüstüne parmaklar açık konarak ho-
canın işaretleri ile hep beraber tövbe isti-
far edildikten sonra imam efendi kız vekil-
line allahın emri peygamberin sünneti İma-
ma Azam hazretlerinin istihadi üzerine vekil
olduğun falan kızını tesmiye ettiğimiz
mührü müeccel ve malum olan mührü mu-
accele ile talibi olan falan oğluna helallığa
zevceliğe vekaletin hesabıyla verdinmi? şa-

ÇARESİZ

Nedir bu deli başımdan çektiğim benim!
İçime basarak yürüyorum yollarda.
Gece yıldızlarını çekmiş üzerimden,
Kaldırımlar adımlarımla ürperiyor..
Böyle vehimler içerisinde yaşamak ne zor,
Böyle kendikendine konuşmak ne berbat şey
Görenler "delimi nedir" diyorlar.
Bende ne diye uğraşıyorum sanki,
Bunca dert nasıl da sığmış küçük aklıma,
Ne güzel niyetlerim var halbuki:
İstiyorum hepimiz canciğer olalım.
Dua et sabaha kadar ihtiyar anne,
Uzat avuçlarını Rabbe dua et!..
O bilinmeyen yakınların uzağında
Allah vardır elbet!..

Mustafa Şerif Onaran

hitlere sizde şahitmişiniz der vekilde ve-
kaletin hesabıyla verdim cevabında bulu-
nur. Şehitlerde bizde şahitsiz derler.

Bu cevap üzerine oğlanın vekiline aynı
sözler tekrar edilir. Onlardanda aynı cevap
alınır. Bu cümleler üç defa tekralanıp aynı
cevaplar alınması üzerine hoca bende akti
nikah eyledim der birde dua edilir.

Hayırlı uğurlu olması temennisi ile tören
sona erer. nikah işini beceremiyen imam-
larda olduğu için nikah kıyma işi memle-
ketin en maruf müderris ve alimlerinden
biri tarafından icra edilirdi. Tayin edilen
mührü müeccel izinname kaydına yazıldığı
için bir ölüm vukuunda noter seneti yer-
ne geçtiğinden kız tarafı aynen bu parayı
hak ederdi. Bu sebepten miktarın tayinin-
de bazen uyuşulamaz ertesi günü tekrar
araları bulunarak nikah kıyılırdı. Şim-
di bu uzun boylu külfetlere lüzum kalma-
mış iş çok kolay şekle konulmuştur. Vekil
değil kız ve oğlan bizzat birbirlerini göre
göre kendi ikrar ve rızaları ile nikah ya-
pılmaktadır. Buda Cumhuriyetin büyük
nimetlerinden biri.

(1) Kıynaştırmak - Kapıyı azıcık açmak
Ali Ulvi Darıverenli

DÜNYA TİYATROSUNDAN

ÖRNEKLER

No. 8

İKİNCİ PERDE

(Küçük Bar Vakıf akşamın dokuzudur)

Hasan BOZKURT

BİRİNCİ SAHNE

Cesar Fanny, Şoför

(Cesar kasada o günkü hesabı görmek-
tedir. Bir ve iki franklık madeni paralardan
üstüvaneler teşkil eder, kâat paraları deste
deste bağlar ve parçalı olanları yapıştırır.

Taplasını içeri alan Fanny müteessir gö-
rünür. Yalnız başına bir masaya oturmuş
olan feribatun şoförü içki içmekte sigara
tütütmektedir. Ayağında boyalı ayakkabı
ve sırtında acık bir elbise vardır. Yüzü
aşağıyukarı temizdir. Birayı her yuduşunda
bıyığını emen kimseler gibi alt dudağını
ileri çıkararak içini çekmektedir. Ürkütücü
bir şiddetle Fanny'ye bakmaktadır.

Cesar

Maris'ü çıkarken gördün mü)

Şoför

Hayır, görmedim.

(Taraçadaki bir müşteri camı vurur.)

Cesar (Masanın ardından)

Variyorum! (Bununla beraber istifini boz
maz, yapıştırmağa devam eder. Bir dakika
sanra yeniden vurulur.) Ne aceleci bu adam!
(kalkar) bununla beraber gitmek lâzım.

(Çıkar. Sağda, papuç içinde siyah bir
ayakla nihayetlenen kuru bir bacak görü-
nür. Bu sırtı dönük olarak tarasada içen
bir sudanlıdır. (Sudanli şarkı söyler. Ona
görünmeyen bir gurup arapça nakaratla ce-
vap verir. Bu esnada Cesar tarasanın öbür
tarafından gelir sudanlıya hitap eder. Arap-
lar kalkar.)

Cesar

Haydi, daha gitmeyecekmişiniz.! Saat on
oldu. Hesabınız 7,5 frank

Sudanli

İşte 7,5 frank. Bizimle beraber şarkı söy-
ler,mizin?

Cesar

Söylediğiniz şarkıyı bilmiyorum .

Sudanli

Bu, Alman imparatoru Hacı Güllaum'
un şarkısıdır... Bizimle kafa dokuşturmak
için şapkasına sivri birşeyler koyan adam.

(Gülüşerek giderler, ve uzaklaşırken şar-
kılarını iştirir. Taraçanın öbür ucunda bulu-
nan bir müşteri madeni para ile demir ma-
saya vurur.

Cesar

Variyorum.!

(Dışarıda sola geçer. Fanny, yüzü kıp-
kırmızı kesilen şoföre yaklaşır.

Fanny

(Masa önündeki şoföre)

Biraz evvel Marius'ü aramağa gelen ada-
mı tanıyor musun?

Şoför

(Yüzü kızarmış)

Görseydim belki tanırdım.

Fanny

İriden, yanık yüzlü, yeni traş olmuş bir

Saadet yaşları

Göz pınarlarından gönül kaynağına doğru bir çağlayan var. Dıştan içe doğru olan bu akış, içi taşıracak, biriken sularıyla büyük bir âlemi çökertecek bir tuğyandır

Korkuyorum... Senin bana bu kadar yakın olmandan gözlerinde saadet ışıkları nın bu kadar kuvvetle yanmasından korkuyorum.

Gözlerinden fışkıran kıvılcımlar kalbimin derinliklerine sıçırıyor. Her bir kıvılcım orada yanardağ oluyor.

Fakat mesudum... yak.. kavur.. Ateşinle yanmak bile ne saadet... Ateşten ve alevden kurulmuş bir cennet var etrafımda.. Ben bu cenneti seviyorum.

Kirpiklerimi yıkayan bu mukaddes damlalar senin kalbinden geliyor gözlerime

Yoksa bunlar benim kendi yaşlarım değil.. Onları bana sen veriyorsun. Ve sende geldiği için onlar çok kıymetlidir bence...

Ve yine bu yüzdendir ki onları dışarı akıtmıyorum.. Kalbime, gönlüme gömüyorum bu yaşları...

Bu yaşlar bana saadet veriyorlar.

Her saniye seni düşünmek, her saniye seni karşımda seni görmek ve gözlerinden gözlerime zerk ettiğin su zerrecikleriyle beraber bulunmak istiyorum; ne olursun beni mahrum etme bu yaşlardan...

Şadan Fabir

zat. Onu Marius'le beraber hiç görmedin mi?

Şoför

Maalasef ki bi hayır alı! evet mualesef.

Fanny

Bu esef niçin?

Şoför (Yaralı)

Çünkü siz benimle pek az konuşursunuz. Her nasılsa bir defa o devlet kuşu başıma kondu, fakat size lüzumlu olan cevabı bilmiyorum

Fanny

Sen bana aşık mısın? (şoför ağzının salyasını toplar, daha da kızarır.) O halde vaktini beyhude kaybediyorsun. (Tablasına doğru gider.)

Şoför

Ah! biliyorum. En hazine tarafı işte burası.

Fanny

Sen daha 14 yaşındasın.

Şoför

(Uzun Pantolonlarını gösterir.)

Hangi on dört! Siz afetmişsiniz, tamam on yedi yaşındayım, ve kuvvetimin en yüksek kertesindeyim. (Fanny omuzlarını silker ve ona arkasını döner. Saata bakar ve tablasına doğru yaklaşır. Cesar döner. Her elinin ucunda bardaklardan bir sütun vardır.

Cesar

(Ortadan girer ve masaya doğru ilerler Söföre)

Haydi, kızarmış piliç, panise kapusunun önünde pipo içiyor. Çabuk koş ona söyle bir şişe bira içmek için onu burada bekliyorum.

(Şofer uzun uzun düşünür. Surat asıp başını sallıyarak cesar'a bakar.

Mes'ut

[Çok sevdiğim Şükrü Elçin'e]

Kese zenginliği para etmez dostum,
Gönül zenginliği olmalı.

Acı soğan kuru ekmek yesede insan,
Mes'udum diyebilmeli.

Şöylerahatça uzanıvermeli ot şilte-
nin üstüne,

Yıldızları saymalı gökyüzünde,
Sigara dumanı gibi dağıtmalı ke-
derlerini,

Mes'ut olmalı

Sabih Şendil

Şoför (Razi olmuş)
Çok uzak.

Cesar

Nasıl, çok uzak mı? İnsafın kurusun on beş metre yok.

Şoför

Eğer gidersem bana ne vereceksin.

Cesar

Bir koca bardak bira,

Şoför

O halde gidiyorum.

(Kalkıp kapıya kadar gider ve bağırır.)

Panisse! Ey Panisse! B. Cesar size şan-panya ikram edecek.!

Cesar

Sus Allah kahretmesin, mahallenin bütün berberlerini topluyacaksın başıma! (Şişeyi masa altına saklar.) Sen bu kadar serserimisin? Böyle şeyler açıktan söğlenmez!

Bir komşu başını uzatır. Cesar su fışkırtan sifonu ona tevci eder Adam kaçır.

Şoför

Geliyor.

(Bir an geçer. Cesar şişeyi alır ve demir tellerinden ayırır. Şoför üç bardak hazırlar. Panisse ortadaki kapıdan girer, Gömleğinin kolları sıvalıdır. ve ağzında piposu vardır. Fakat ayakta kalırlar acaip derecede uzun ve sivridir.)

Portre

Sıska çarpık bacaklar taşırdı.
Şiş karınlı vücudunu,
Tatar bozması çekik gözlü,
Sarı benizli kafasını..
Günle alay eden,
Aya söven
Mahallenin çocukları takılıp peşine
"Havana fare kaçtı tavana,, derlerdi.
O ağlar onlar gülerdi bu hale,
Bir gün bile küfür etmedi,
Kızınca sadece,
"İt ürür kervan yürür,, derdi...

Hayati Hancıoğlu

İkinci Sahne

CESAR, ŞOFÖR, PANİSSE, sonra Memur.

Cesar

(Eli şişenin ağzındadır.)

O Panisse, ortalıktan kayboldun! Seni dünden beri görmedik.

Panisse (çok vakarlı)

Davet ettiğin için geldim; Bir bardak biranı reddetmek nezaketsizlik olacaktı.

Cesar

Anlıyorum.

Panisse

Fakat buraya ayak bas mamasına yemin etmiştim; ve bu yeminimde tucacağım.

Cesar

Peki, sebebi nedir. bunun.

Panisse

Çünkü senin oğlun kabanın biridir.

Cesar

Oğlun kabanın biri mi?

Panisse

Hakiki bir kaba.

Cesar

Vay! Acaip!.

Panisse

Acaibi yok! ve ona ilk rastladığımda
sırtına bir tekme indireceğim.

Cesar

Yaa!

Panisse

Bu gün hangi ayakkabıları giydiğime
dikkat edebilirsiniz.

(Ayakkabılarını gösterir. Bu açık tehdit
Cesar'ı çileden çıkarır.)

Cesar

Bunu bana haber vermeği mi geliyorsun?

Panisse

(Biraz zayıf)

Evet öyle.

Şoför

(Aralarına girmek ister.)

Ayayay!

(Şoförü sol tarafa) **Cesar**

Panisse, eğer benim küçüğe dokunayım
dersen ben sana öyle bir tekme indiririmki
dişlerin çatırdar.

Panisse

Görürüz.

Şoför (Aynı oyun)

Ayayay ?

Cesar (Şoförü tehditkârane iter.)

Hayır, buna görülmüş nazariyle bakabi
lirsin. Eğer Marius'e bir el kaldırırayım der-
sen altı ay hastahannede esefiyle meşgul
olursun.

Panisse

(Müteredditi)

Cesar, beni korkutamazsın!

Şoför

(Aynı oyun, aralarına
Girer.)

Ayayay !. Ayayay !.

Cesar

(Şoförü ister.)

Saçının bir kılına ilişirsen hastahannede
değilde mezar da kendini bulursun.

Panisse

(Daha tereddütlü)

Benim senden daha büyüklerini tepele-
diğimi bilirsin!

Cesar

(Gözleri semada)

Allahım bu katille neticelenecek, fakat

isteyen o dur. (Şoför masanın sağından ar-
kasına geçer ve solunda durur. Cesar atı-
lır. Şoför aralarına girer Cesar, kolları açık
olarak masanın solundan çıkar. Panisse'i
boğmak için ona doğru ilerler, Azametlidir.

Elveda Panisse !

Panisse (Sendeler ve mu-
tavaatkâr bir sesle.)

Elveda Cesar!,

Sağdaki birinci sandalya üzerine düşer.
Cesar boğazını sıkır. Şoför kapıya fırlar
ve oradan kavgaya bakar. Ansazın bir in-
filâk olur. Şoför yol istikametinde kaybo-
lur. Patlama, bira şişesinin tapasının fırla-
masından doğmuştur. Panisse bağırır.)
Bira.. Bira.,

Cesar

Ey kahpe tali!

(Panisse'i bırakıp masa arkasındaki bi-
ra şişesini aramağa koşar. Cesar şişeyi ka-
pup ağsını elinin ayasıyla kapatır. Kalkmış
olan Panisse bardaklardan ikisini alıp Ce-
sar'a uzatır. Cesar her ikisini de doldurup
birini alıp içer Panisse de yni şeyi yapar.
Bir an geçer.)

Panisse Çok tabii)

Pek soğuk değil.

Cesar

Doğru o kadar soğuk değil. Yarın bir
şişeyi kuyuya ıslayayım .

Panisse

(Yeniden bardağını
uzatır.)

Bununla beraber fena sayılmaz. (Cesar
Panisse'in bardağını doldurur. Bu esnada
şoför görünür. Girmeye cesaret edemez .
Kaldırımın ortasında durur ve görünmeyen
birisine barı işaret eder.)

Şoför

İşte burada! (bir Bir polis memuru girer.

Memur

Hani nerede?.

Cesar

Nasıl ? Ne arıyorsunuz?.

Memur

Kavga edenleri.

Panisse

Kavga nerede olmuş?.

Şoför

(Yaklaşır.)

Ben döğüşüyorsunuz. zanetmiştim.

Cesar

Döğüşme lâfı nereden çıktı?. Biz konu-
şuyorduk.

Panisse

Bizim söylediklerimiz senin ne ne gerek
küçük hınzır?

Cesar

Haydi Panisse bana yardım et. Şu sivri
ayakkabılarla kıçına bir tekme aşket.

Panisse

(Sahnenin ortasında, şoföre yaklaşma-
sını işaret eder.)

Yaklaş biraz, görelim!.

Şoför

(Masanın ardında siper alan Şoför bar-
dağını alır ve Memurun arkasına geçer.

Ya bira nerede?

Cesar

Engerek yılanlarına bira yok. Git ken-
dini denize at.

Şoför

(Canı sıkkın, bardağını soldaki masa-
ya kor.)

Bundan sonra bekleyin sizi ayırırım ve
siparişlerinizi yaparım. (Orta kapudan çı-
kar, kaybolur.

Memur

Bana geldi bir silâh sesi işittiğini söyledi.

Cesar

Hangi silâh sesi? Bira şişesinin tapası
fırladı!.

Memur (şişeye yan gözle bakar.)

A! çok güzel ! Top gibi patladığına ba-

Dost İhtiyacı

Başı Altıncı sahifede

görünüyorsunuz.

Bilhassa "mısralar,, adı altındaki
parçalarda bu neviden olanı sık sık
rastlıyoruz.

Kitabınızın başındaki şiir için dü-
şündüklerini, bilmiyorum neden, en so-
na bıraktım. Siz orada

Bu gökler boşluktan iharetse
Bir gayesi yoksa yıldızların
Gün vakitleri bizden bizden habersizse
Gök yüzünde bir şey yoktur.

Bunca namaz boşuna kılınmışsa
Okunan ezanlar nafileyse
Göğüste taşınan haçlar süsse
Ötede de bir şey yoktur.

Sadece bir kelimeyse vicdan ,
Ruh, kalbin yarattığıve yimse
Ve kalbe kanıyok bir uzviyetse
İnsanda dahi bir şey yoktur.
Demesinine güzel biliyorsunuz.

Acaba — Celâl Sılay

ÜLKÜ KİTAP YURDU — 1945

kılırsa bu nefis birşey olsa gerek.

Cesar

Evet çok nefis olduğunun bende farkın-
dayım. Siz şimdiye kadar böylesini pek
bulamamışsınızdır. (Bir bardak doldurur.
Memur elini uzatır) hatta, belki bundan
sonra da hiç bulamayacaksınız. (Bardağı
alır ve içer.)

Memur (Mütemediyen

yan gözle şişeyi süzer.)

Netice olarak şimdi bana çekilip gimek
mi görünüyor?.

Cesar

Elbette!

Memur

Âlâ! Âlâ! Âlâ! (Canı sıkkın, çıkar.)

« The Long Valley » den
Yazan : JOHN STEINBECK
Çeviren : İHSAN ŞENEL

Beyaz Bildircin

Oturma odasında ocağın karşısındaki duvar, minderlerle döşeli sedir-
den hemen , hemen tavana kadar uzanan büyük bir pencere ile
kaplıdır. Eğer sedire oturmağı tercih ederseniz pencereden karşıda yükselen
tepeye kadar, bütün bahçeyi görebilirsiniz. Bahçedeki meşe ağaçlarının altın-
da gölgeli bir çimenlik uzanır ve her meşenin etrafında becerikli bir elin
özenerek hazırladığı muntazam dayireler şeklinde toprak kabarıntıları vardır.
Oralarda kırmızıdan lâciverte doğru değişen renk , renk çiçeklerinin ağırlığı
ile bağlarını iğmiş sinir otları yetişir . Çimenliğin sonunda küçücük senbolik
ağaçlar gibi küpe çiçeklerinin hattı başlar. Onların önünde de çiçeklerin ren-
gile kızarmağa yeltenen, sık bahçe havuzu vardır.

Bahçenin sağ köşesinden itibaren üzerindeki çalılıklar, kara meşeler; Kuru
otlarla vahşi görünüşlü tepe yükselmiye başlar . Ve eğer evin etrafını dolaş-
madınızsa, kasabanın en kenar evi olduğunu söyleyemezsiniz.

Mary Teller, yani Bayan Harry E. Teller , bu bahçeyi ve bu büyük pen-
cereyi herkesten daha iyi tanır. Çünkü daha senelerce önce evin ve bahçe-
nin nerede yapılacağını o seçmişti. Tepenin omuzlarına yaslanan bu arazi he-
nüz kup, kuru bir düzlükten ibaretken bu evi ve bahçeyi kafasında binlerce
defa o kurmuştu. İşte bunun içinde her gördüğü iyi adam karşısın da "Aca-
ba bu adam bu bahçeyi seve rmi," diye düşünürdü. Mamafi bundan daha çok-
ta bahçenin bu adamı sevip sevmeyeceği üzerinde durduğunu hisseder ve asıl
buna önem verirdi. Çünkü tasarladığı bahçe bütün benliği ile kendisi idi.
Herşeyin üstünde de kendi sevdiği birisi ile evlenmek isterdi.

Harry Teller'e ilk rastladığı zaman bahçe onu sever gibi göründü. Mary,
büyük pencerenin, çimenlerde örtülü bahçenin , meşe ağaçlarının, renk renk
çiçekli sinir otlarının ve nihayet sivrilen vahşi tepenin tasvirine dalıp, ondan
cevap beklediği vakit hayret etmiş bir hâli vardı. Farkedilen bir kayıtsızlıkla
" şüphesiz " dedi :

" Bunu manâsız buluyor musun ? "

Dalgin, dalgin " Şüphesiz hayır " diye cevap verdi :

Mary ilk defa onunun teklif ettiğini ve kendisinin kabul ettiğini hatırla-
yarak öpmesine müsaade etti; " Çimenliğin arasında kukuleta gibi küçük bir
havuz olacak, niçin biliyormusun ? " diyordu ; " şu tepede tasavvur edebi-
leceğinden daha çok kuş vardır . Asma sarılar , yabani kanaryalar , kırmızı

kanatlı karataavuklar , şüphesiz , serçeler , keten kuşları ve bir sürü bildircin.
Muhakkak hepsi su içmek için havuza gelecekler. Gelmezler mi dersin ? "

O kadar güzeldi ki, Harry tekrar onu öpmek arzusunu duydu ve redde-
dilmedi .

Ve küpe çiçekleri " dedi; " onları unutma, tıpkı noel ağaçları gibidirler.
Dökülen meşe yapraklarından temizlemek içinde her gün çimenleri süpürme-
ğe mecburuz."

Harry gülmekten kendini alamadı ;

" Ne sevimli bir böceksin Henüz ne arazi satın alındı, ne ev yapıldı ,
nede bahçeye nebatlar dikildi. Sen şimdiden çimenlere dökülecek meşe yap-
raklarını merak ediyorsun.. Ama o kadar güzelsin ki sana doyamıyorum . "

Bu onu biraz durgenlaştırmıştı. Yüzündn bir üzüntü ifadesi geçti. Mamafi
bir kere daha öpmesine müsaade ederek evine gönderdi. Kendisi de, üzerin-
de hatıralarını yazdığı bir defter bulunan küçük, mavi yazı masasının bulun-
duğu odasına döndü . Tavus kuşu tüyünden kalemini alıp tekrar , tekrar
" Mary Teller " yazdı. Bir kaç kere de " Bayan Harry E. Teller. "

II

Arazi alındı, ev yapıldı ve onlar evlendiler. Mary bütün dikkatini harcı-
yarak bahçenin bir plânını çizdi ve işçiler onu tanzim ederken bir dakika
bile yanlarından ayrılmadı. Herşeyin nerede olacağını karış, karış biliyordu.
İşçilere. tasarladığı sık havuzun da bir şeklini çizdi. Kuşların kolayca su içe-
bimeleri için kenarları su hizasına kadar hafifce meyillenen, kalp şeklinde
bir havuzdu ve dibinde hiçbir leke bulunmıyacaktı.

Harry onu hayranlıkla seyrediyordu.

" Bu kadar güzel bir kızın bu kadar da becerikli olabileceğini kim söy-
leyebilirdi: " Dedi:

Mary buna daha çok memnun oldu. Çok mesuttu.

" Arzu edersen bahçeye sen de sevdiğin çiçekleri dikebilirsin, " diyordu.

" Hayır Mary, bahçemizde senin muhayyelenin meydana çıkmasını gör-
meği daha çok seviyorum . Herşeyi kendi istediğin şekilde yap . "

Bunun için Harry'yi daha çok sevdi. Ama hakikatte bahçe onun kendisi-
nindi, onu kendisi icat etti, kendisi arzu etti, ve renklerin tanzimi için bütün
dikkatle kendisi çalıştı. Eğer Harry bahçeye yakışmıyacak bazı şeyler dik-
mek isteseydi hiç te hoş olmayacaktı tabii

Nihayet yemyeşil rengile çimenlik meydana çıktı, ve meşelerin etrafındaki
toprağa gömülü saksılarında sinir otları çiçek açtı. Küçücük küpe çiçeği fi-
danları, bir tek yaprak bile incinmeden yerlerine nakledildi,

Günün ekseri saatlarında güneş ışığı odanın içinde parladığı için, duvarı
kaplıyan büyük pencerenin gerisindeki sedir parlak renkli müderlerle döşen-
miş ve solmaz, parlak kumaşlarla örtülmüştü .

Mary hafızasında gördüğü şeylerin hepsi tamamlanmaya kadar bek-

ledi ve nihayet bir akşam üzeri Harry daireden döndüğü zaman, onu sedire götürdü.

“ Görüyor musun „ dedi yavaşça, “ işte artık herşey tam istediğim gibi:”

“ Güzel,, dedi Harry, “ fevkalâde güzel. „

“ Herşeyin yapılmış olduğuna biraz üzülüyorum, ama daha çok ta memnunum. Bunu ebediyyen değiştirmeyeceğiz değil mi Harry? Eğer bir fidan ölürse aynı yere onun bir tıpkısını daha koyacağız.

“ Merakı küçük böcek,,

“ Tabîi ya. Bu kadar zamandır onun benden bir parça olduğuna inanıyorum. Eğer küçücük birşey bile değişirse benim bir yerim incinmiş gibi olacak. „

Harry ona dokunmak için elini uzattı ve hemen çekti, “ seni o kadar seviyorumki.. ama senden korkuyorum da. „

Mary gülümsiyordu. “ Sen mi? Bendemi korkuyorsun? Bende seni korkutacak ne var ki? „

“ Dokunulmaz birşey gibisin Mary, Sen de hikmeti anlaşılamıyan bir şey var. Bunu belki kendin de bilmiyorsun. Tıpkı bahçen gibisin. sen. Ve belki nebatlarını zedelerim diye etrafında gezinmekten korkuyorum.,

O kadar memnundu ki Mary, “ Sevgilin,, dedi: “ müsaade ette onu ben yapayım. O bahçeyi sen bana verdin. O kadar iyisin ki „, ve kendisini öpmesine müsaade etti..

III

Yemeğe misafirleri geldiği zaman Harry onunla gurur duyardı. Ve onu da asûde bir güzellik vardı. Vazolarında çiçeklerin en nefisi bulunurdu. Bahçesinden bahis açıldığı vakitler sanki kendisinden bahsedermiş gibi sıkılarak ve tereddütle konuşurdu. Bazan misafirlerini bahçeye alır. Küpe çiçeklerini gösterir ve her fidan bir şahısmış gibi, “İyileşinceye kadar epeyce yemek yedi „, ama bunn muvaffak olup, olmayacağını bilmiyorum,, der. sonra da sessiz sessiz, gülümserdi.

Bahçede çalıştığı zamanlar çok daha tatlıydı. Başında eski usul bir geniş başlığı, ellerini korumak için dayanıklı eldivenleri bulunur. Ve uzun etekli, kojsuz, parlak bir basma entari giyerdi; Harry'nin en çok sevdiği şey; onun elindeki Çanta ve kocaman kaşıkla çiçeklerin köklerine nebat gıdaları koymağa gidişini seyretmek olurdu.. Mamafi onunla zararlı böcekleri öldürmeğe gitmekten de çok haz duyuyordu. Harry yığın yığın sümüklüböcekleri öldürürken o da alevi tutar ve alevin titrediği hiç görülmezdi. “ Cesur kız,, diye düşünürdü Harry “Bu narin güzelliğinin arkasında ne kadar kuvvetli bir sebatı var., Bazan oda böcek öldürür ve bir böcek görünce hemen bağırırdı. “İşte, işte.. bak! şu çiçeğin arkasında kocaman birisi daha sürünüp gidiyor. Öldür onu! öldür çabucak!,, işleri bitince de duydukları saadette gülüşerek eve dönerlerdi..

Mary'nin yegâne üzüntüsü kuşlar içindi, “Su içmeğe gelmiyorlar,, diye şikâyet ederdi. “ne diye gelmediklerine hayret ediyorum.,

“Belki henüz alışmadılar. Daha sonra gelirler. Belki de bir kedi vardır., Bu son ihtimali söylediği zaman yüzüne kan hücum etti. Derin derin nefes aldı. Güzel dudakları gerginleşmişti; “Eğer bir kedi varsa zehirli balık koyacağım „ diye bağırırdı. “Kuşlarımın peşinde bir kediye tahammül edemem ben ! „

Harry onu teskin etmeğe çalıştı; “ Bak ne yapacağım; yarın bir hava tüfeği alacağım. Eğer bir kedi gelirse vururuz. Gerçi bu onu öldürmez, ama o kadar canını yakar ki, bir daha geri gelmez „

Mary sakın bir sesle. “evet,, dedi “ Bu daha iyi olsa gerek. „

Oturma odası gece çok hoştur. Ateş alev tıbakası şeklinde yanar. eğer mehtap varsa Mary ışığı söndürür, sonra oturup pencereden açık mavi bahçeye ve kap, kara meşe ağaçlarına bakarlardı. Dışarıda Daimi bir sessizlik vardır. bahçenin bittiği yerden de tepenin karanlık çalılıkları başlar.

“ İşte düşman, „ dedi bir gece Mary, “ Karma karışık, kaba ve taranmamış halile bu karanlık dünya benim bahçeme girmek istiyor, ama giremeyecek. küpe çiçekleri onu içeriye bırakmayacaklar. bilmiyormusun, onlar işte bunun içindir.. Kuşlar girebilirler. Onlar vahşilikler içinde yaşarlar, fakat benim bahçeme su içmek için ve sükûnet için gelecekler. „

Hafifce gülüyordu. “ bütün bunlarda derin bir mana var Harry, fakat ben, tamamiyle anlıyamıyorum. Bildircınlar aşağıya inmiye başladılar. Nihayet bu akşam üzeri havuzda belki bir düzüne vardı. „

Harry “ kafanın içini görebilmeği çok isterdim,, dedi. “ Helecanla Çalkanıyor gibi görünüyor. Fakat sakın ve derli toplu bir dimağ. kendisinden çok emin, „

Mary bir an dizlerine oturmak için gitti. “ O kadar çok emin değil. Sen bilmiyorsun .. Ve ben bilmediğine memnunum.,, Sonu gelecek say da

Halkevi Çalışmaları

1 — Evimiz salonunda Lisemiz Tarih, Coğrafya öğretmeni Akif Tütenk tarafından 29/12/945 Cuma Zلزله ve korunma tetkikleri,, konulu bir konferans verilmiş kalabalık bir dinleyici kütlesi tarafından dikkatle takip edilmiştir.

2 — Evimiz salonları badana ettirilmektedir. Pazar günleri gündüz ve ileride bazı akşamlar aile toplantıları yapılacaktır.

3 — Temsil komitemiz Maliere'in Hastalık hastası ve Cimri isimli piyeslerini temsil etmek üzere hazırlamaktadır.

4 — Mecmuamıza şimdiye kadar İstanbulda basılmakta idi. Matbaaların gösterdiği zorluklar yüzünden baskı işleri zamanında yapılamadı. Basılan mecmuanın elimize gelip dağıtılması bile bir ayımızı aldı. Bu gecikmeden dolayı sayın okurlarımızdan özür dileriz. Bu sebeple İnanc'ın bu sayısını Denizlide bastırdık. Bundan sonra bu nüshada görülen teknik kusurlar da

düzeltilecek her ay başın muntazam olarak yayınlanmaktadır.

İnanc bütün Türkiye'de okunan bir dergidir. Mecmuamıza abona olmak isteyenlerle ilân vermek isteyenlerin Halkevi idare memurluğuna baş vurmalarını rica ederiz.

5 — Tasarruf haftası münasebeti ile evimiz salonunda 12/12/945 Çarşamba günü Lise Tarih coğrafya öğretmeni Tarhan Toker tarafından bir konferans verilmiştir. Kalabalık bir halk kütlesi tarafından dikkatle takip edilmiştir.

6 — 27/12/945 günü Halkevi önünde Büyük Atatürk koşusu yapılmıştır Derece alan atletlere evimiz tarafından hediyeler dağıtılmışdır.

7 — Yaz aylarında ceza evinde açılan A - B okuma kursunda muvaffak olanlara 13/10/945 tarihinde cezaevinde merasimla diploma tevzii yapılmış I nci II nci ve III ncü gelenlere munasip hediyeler verilmiştir.

İNANÇ

